

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2024
Institution	Kolding Hf og VUC
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Religion C – KS
Lærer(e)	Michael Bork
Hold	Hf223

Oversigt over gennemførte temaer og undervisningsforløb

Forløb 00	Religion i det senmoderne samfund
Forløb 01	Nordisk religion
Forløb 02	Kristendom og samfund
Forløb 03	Fra Mekka til Vollsrose
Forløb 04	Tro og etik i velfærdsstaten
Forløb 05	Buddhisme i øst og vest

00 RELIGION I DET SENMODERNE SAMFUND

Indhold

Undervisningsforløbet fokuserede på religionens rolle i det moderne samfund. Det dækkede vigtige begreber som sekularisering, affortryllelse og genfortryllelse og undersøgte, hvordan religion udvikler sig i en tid præget af individualisering, urbanisering og globalisering. Vi anvendte Anthony Giddens' koncept om det senmoderne samfund som ramme til at forstå moderne religiøse fænomener. Vi diskuterede forskellige syn på religion, både udefra- og indefra-synsvinkler, og brugte eksemplet urnenedsænkning til at illustrere, hvordan religion manifesterer sig i vores dagligdag.

Baggrundsstof

- Lene Madsen: Grundbogen til Religion C. [Hvad er religion?](#), [Hvordan undersøger man religion?](#), [Religion i det senmoderne samfund](#) og [Fakta om religion i det senmoderne samfund](#). Forlaget Systime, 2024.

Analyserede tekster

- Anne Behr: Bisættelse uden for kirkens stemningsfulde kulisse. Ateist.dk 01.02.2005.
- Jacob Knudsen: Vi pløjed og vi så'ed. Den Danske Salmebog, 2003.
- Trille: Øjet. Historielab.dk, 2018.
- Nick Cave: Into my arms. The Boatman's Call, 1997.

Omfang:

- 3 x 90 min

Kernebegreber

- affortryllelse, afsekularisering, ateisme, synkretisme, genfortryllelse, indefra/udefra-synsvinkel, individualisering, polarisering, sekularisering, senmoderne samfund

Digitale hjælpemidler

- Den Store Danske: Leksikon – Gyldendals åbne encyklopædi, Wikipedia, Den Danske Ordbog – ordnet.dk

01 NORDISK RELIGION

Indhold

Undervisningsforløbet fokuserede på genoplivningen af gamle nordiske religiøse traditioner i moderne tid. Vi udforskede begivenheder som tilblivelsen af Wicca i midten af 1900-tallet og den efterfølgende bølge af nyhedenske/neopagane bevægelser i 1970'erne. Vi diskuterede også moderne asatro, ritualer som bloter, og betydningen af myter i den nordiske religion.

Baggrundsstof

- Sophie Bønding: [Før kristendommen havde man ikke et ord for religion](#). Religion.dk, 2012.
- Allan A. Lund: [Adam af Bremens krønike](#) (kort uddrag om ofringerne i Uppsala). Nationalmuseet, 2024.
- DR TV: [1000 års tro: Danernes store religionsskifte](#). 1000 års tro, 2020.
- DR TV: [Vil du droppe din kirkeskat og betale til Moder Natur i stedet?](#) Tro til salg, 2021.
- Uffe Hartvig Larsen: Vikingernes tro og tanke, s. 20-30, 100-108. Akademisk Forlag, 2001.
- YouTube: [Vikingernes skikke – forelæsning af Lars Jørgensen](#). Nationalmuseet, 2001.
- Jens Peter Schjødt: [Nordisk mytologi](#). Danmarkshistorien.dk, 2011.
- Jørn Borup: [Hvad er en myte?](#). Religion.dk, 2023.
- Kristian Frisk: [Hvad tror asatroende egentlig på?](#). Religion.dk, 2010.
- Det Danske Filminstitut: [Vølvens spådom \(1996\)](#). YouTube, 2014.
- DR TV: [Hedning på høje hæle](#). Himlen over Danmark, 2006.

Analyserede tekster

- Helena Valorintha: Et hjem til Martin og mig. Forn Sidrs medlemsblad Vølse, oktober 2003.

Omfang:

- 6 x 90 min

Kernebegreber

- asatro, blót, do ut des, kult, myte, nyhedenskab/neopaganisme, nordisk religion, forn sidr,

Digitale hjælpemidler

- Den Store Danske: Leksikon – Gyldendals åbne encyklopædi, Wikipedia, Den Danske Ordbog – ordnet.dk

02 KRISTENDOM OG SAMFUND

Indhold

Undervisningsforløbet udforskede udviklingen af kristendommen og dens forhold til samfundet gennem historien. Vi fokuserede på centrale begivenheder som Jesu fødsel, korsfæstelse og genopstandelse, samt Martin Luthers protest mod den katolske kirke i 1517. Der var også en diskussion om forskellige læsninger af Bibelen, betydningen af afmytologisering i teologi, og sekulariseringens indflydelse på forholdet mellem religion og politik. Vi udforskede også den danske folkekirke og begreber som frelse, næstekærlighed og arvesynd.

Baggrundsstof

- Katrine Haaning m.fl. (red): Religionsportalen. [Kristendom, Den kristne grundfortælling](#). Forlaget Systime, 2024.
- Svend Lindhardt: [Afmytologisering](#). Irenelarsen.dk, 2023.
- Morten Winther Bülow (red): Demokrati - globale og nationale udfordringer: [Religion i Danmark](#), [Folkekirken](#). Forlaget Systime, 2024.
- Michael Bork: Den danske folkekirke, Jan Hjärpe og folkekirken. Eget materiale skrevet til dette undervisningsforløb.
- Christina Egholm: Kristendom - tro og praksis. [Aktørniveauet: Danske og folkekirken](#). Forlaget Systime, 2024.
- Danmarks Riges Grundlov: Grundlovens paragraffer om religion (§4, §6, §66, §67, §68, §69, §70). Retsinformation, 2024.
- DR TV: Tro til salg – [Kan man sammenligne folkekirken med en rullepølse?](#). Tro til salg, 2021.
- DR TV: [De unge præster afsnit 1](#). De unge præster, 2020.

Analyserede tekster

- Bibelen 2020: 1. Mosebog, 3, 1-24: [Syndefaldet og uddrivelsen af Edens have](#). Bibelselskabet, 2024.

Omfang:

- 8 x 90 min

Kernebegreber

- afmytologisering, arvesynd, den kristne grundfortælling, frelse, stedfortrædende lidelse, folkekirke, kirkekristen/kulturkristen, næstekærlighed, opstandelse, protestantisme, sekularisering, toregimentelæren

Digitale hjælpemidler

- Den Store Danske: Leksikon – Gyldendals åbne encyklopædi, Wikipedia, Den Danske Ordbog – ordnet.dk

03 FRA MEKKA TIL VOLLSMOSE

Indhold

Undervisningsforløbet udforskede islams historie og dens forhold til samfundet. Vi startede med Muhammeds fødsel i 570 og hans første åbenbaring i 610, før vi så på hans udvandring til Medina i 622 og hans død i 632. Vi undersøgte også, hvordan Koranen blev samlet som skrift i 650. Derudover diskuterede vi kontroversielle emner som tørklædedebatten og 'tildækningsforbud', samt betydningen af de fem søjler og islamiske ritualer. Vi så også på Koranens syn på kvinders klædedragt og betydningen af hadith-litteraturen.

Baggrundsstof

- Lene Madsen: Grundbogen til Religion C. [Fakta om islam](#), [Det islamiske samfundssyn](#). Forlaget Systime, 2024.
- Deniz Kitir: Klassisk og moderne islam: [Muhammed - Guds sidste sendebud, Tøj og tørklæde som identitetsmarkør](#). Forlaget Systime, 2024.
- Michael Bork: Grundholdninger til islam. Eget materiale skrevet til dette undervisningsforløb.
- Mikkel Thrane Lassen (red): Religioner lever - grundbog til religion, Lindhart og Ringhof, 2002, s. 107-116.
- Deniz Kitir (red): Kultur og samfund: [Kultur møder i Danmark](#). Forlaget Systime, 2024.
- DR TV: [Fra Vollsmose til Folketinget, Hvorfor går Meryem med Niqab?, Med tørklæde på scenen, Skal muslimer give Rasmus Paludan et kram?, Langt fra Borgen: Frikadellekrig og tørklæder](#).
- TV Fyn: [Skilsmisssagen i Vollsmose](#). YouTube, 2020.
- Den Klare Koran: [Sura 24, 31](#) og [33, 59](#) (begge om tildækning af kvinder). Oversættelse ved Amér Majid. Forlaget Tronen, 2015.
- Sahih Muslim: [Gabriels hadith](#). Deniz Kitirs oversættelse i Klassisk og moderne islam. Forlaget Systime, 2024.

Analyserede tekster

- Allan Ahle m.fl. (red): Horisont C – grundbog til religion: [Muhammeds natte-rejse og himmelfart](#). Forlaget Systime, 2024.

Omfang:

- 8 x 90 min

Kernebegreber

- De fem søjler, hadith, ibadat, Jan Hjärpes grundholdninger, kulturdrama, muamalat, niqab/hijab, overgangsritual, profet, ramadan, sharia, shia- og sunni-islam, sunna, wuduh

Digitale hjælpemidler

- Den Store Danske: Leksikon – Gyldendals åbne encyklopædi, Wikipedia, Den Danske Ordbog – ordnet.dk

04 TRO OG ETIK I VELFÆRDSSTATEN

Indhold

Undervisningsforløbet udforskede forskellige filosofiske og religiøse perspektiver på etik og moral i forhold til velfærdsstaten. Vi undersøgte Aristoteles' dydsetik, Immanuel Kants pligtetik samt Bentham og Mills nyttetik. Vi diskuterede også næstekærlighedsbuddet og dets professionalisering i velfærdsstaten, samt Jesus' lignelse om den barmhjertige samaritaner. Gennem disse filosofiske og religiøse perspektiver drøftede vi etiske problemstillinger som aktiv dødshjælp og fordelingen af ressourcer i velfærdssamfundet.

Baggrundsstof

- Michael Bork: Etik og moral, Kristen etik, Kant og pligtetikken. Eget materiale skrevet til dette undervisningsforløb.
- Sofie Reimick m.fl.: Kultur og samfund. Næstekærlighed og solidaritet i Det Nye Testamente (*uddrag* – kun infoboksen om de tre principielle etiske spørgsmål). Forlaget Systime, 2024.
- Birgitte Holck Bækgaard: Livsideer. [Dydsetik](#). Systime, 2013 (2. udgave)
- Katrine Haaning m.fl.: Religionsportalen. [Etik](#) (afsnittene Nytteetik, Qaly, Medicinsk etik og nyttetik). Forlaget Systime, 2024.
- DR TV: [Indefra med Anders Agger: Etisk råd](#). Indefra med Anders Agger sæson 3, 2015.
- Bibelen 2020: [Lignelsen om den barmhjertige samaritaner](#), Lukasevan-geliet kapitel 10, 25-37. Bibelselskabet, 2024.
- Kristine Stricker Hestbech: [Buddet om næstekærlighed river i mig, hvis jeg vender ryggen til](#). Interview med Anna Rask Petersen på kristendom.dk, 2015.

Analyserede tekster

- Marie Krarup: [Marie Krarup: Den syriske flygtning er ikke min næste](#). Interview med Anna Rask Petersen. Kristendom.dk, 2015.

Omfang:

- 6 x 90 min

Kernebegreber

- dydsetik, etik, eudaimonia, gyldne midte, gyldne regel, kategoriske imperativ, konkrete næste, moral, kristen etik, moral, nytteetik, næstekærlighed, pligtetik, praktiske imperativ, QALY, universelle næste

Digitale hjælpemidler

- Den Store Danske: Leksikon – Gyldendals åbne encyklopædi, Wikipedia, Den Danske Ordbog – ordnet.dk

	05 BUDDHISME I ØST OG VEST
Indhold	<p>I dette undervisningsforløb udforskede vi den historiske buddhisme og dens ophav i hinduismen. Vi undersøgte også, hvordan buddhismen kom til Danmark i 1970'erne sammen med andre nyreligiøse bevægelser. Vi diskuterede forskellene mellem konvertit- og immigrantbuddhisme samt betydningen af de tre juveler i buddhismen. Derudover udforskede vi centrale buddhistiske begreber og retninger som Theravada, Mahayana og – særligt – Vajrayana og dens ophav i Tibet samt vigtige figurer som bodhisattvaer og tulkuer.</p> <p>Baggrundsstof</p> <ul style="list-style-type: none"> - DR TV: Kan man gå til buddhisme? Tro til salg, 2021. - Lene Madsen: Grundbogen til Religion C. Øjenåbner: Buddhisme i øst og vest, Buddhismens historiske udvikling, Den klassiske buddhisme, Religiøs praksis i buddhismen, Buddhisme i Tibet, Buddhisme i Danmark. Forlaget Systime, 2024. - Anders Nielsen: Buddhisme – introduktion og tekster. Immigrantbuddhisme og konvertitbuddhisme. Forlaget Systime, 2024. - Karma Kadjy Skolen Danmark: Diamantvejsbuddhisme i Danmark. YouTube, 2014. - Nati Baratz: Det udvalgte barn (2009). DR Undervisning, 2020. - TrueTube: The Enlightenment of the Buddha. YouTube, 2014. <p>Analyserede tekster</p> <ul style="list-style-type: none"> - Allan Ahle m.fl. (red): Horisont C - grundbog i Religion: Buddhalegenden. Forlaget Systime, 2024.
Omfang:	<ul style="list-style-type: none"> - 7 x 90 min
Kernebegreber	<ul style="list-style-type: none"> - an-atman, bodhisattva, de fem skandhaer, de fire ædle sandheder, de tre juveler, den otteledede vej, immigrantbuddhisme, karma, konvertitbuddhisme, lama, mahayana, middeelvejen, nirvana, reinkarnation, samsara, theravada, tulku, vajrayana
Digitale hjælpemidler	<ul style="list-style-type: none"> - Den Store Danske: Leksikon – Gyldendals åbne encyklopædi, Wikipedia, Den Danske Ordbog – ordnet.dk